

روحانی: مردم خود را برای انتخابات آماده کنند

همین صفحه

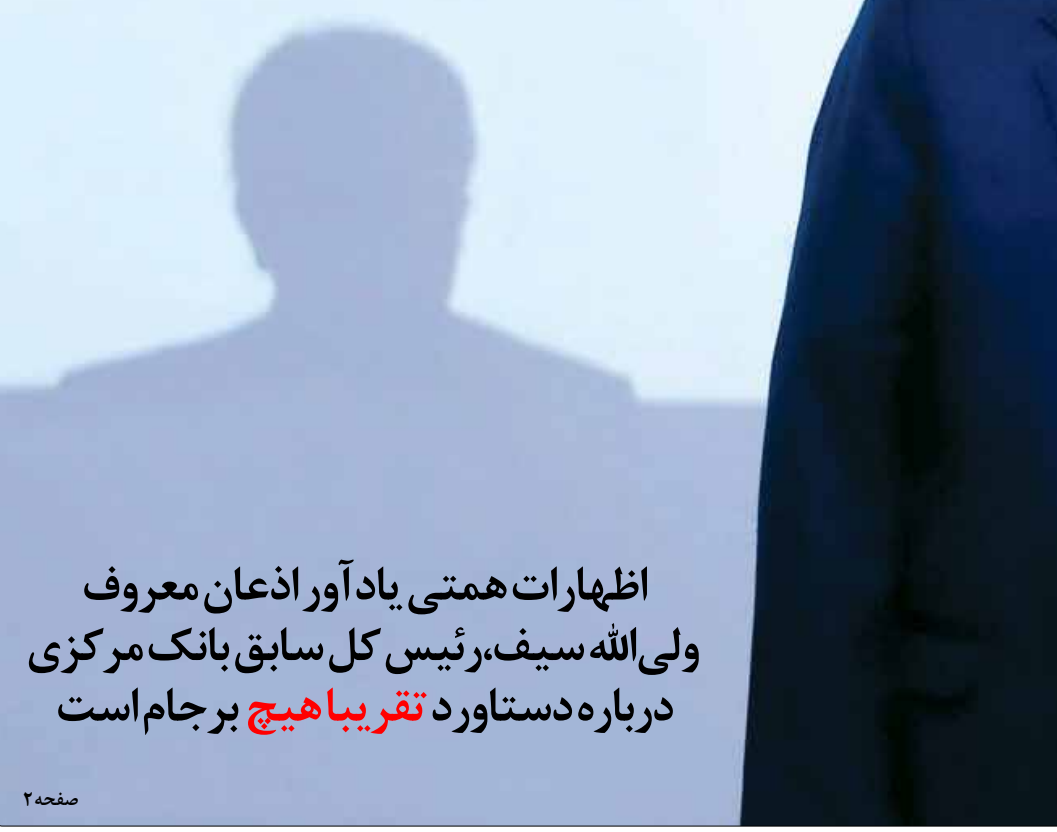

ویژه‌نامه طنز راه‌راه
را در شماره امروز بخوانید

صفحه ۵

اینستکس فقط حرف است

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به عدم امکان واریز درآمد فروش نفت در سامانه اروپایی پشتیبان تجارت با ایران:

احمد توکلی:

مجمع مخالف پیوستن به FATF است

اظهارات همتی یادآور ادعان معروف ولی‌الله سیف، رئیس کل سابق بانک مرکزی درباره دستاورد تقریباً هیچ بر جام است

صفحه ۲

تیترهای امروز

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی از تبعات حفرة‌های بوجه ۹۹ گزارش داد

چاپ پول یا معامله سیاسی!

انتقاد نمایندگان مجلس از کلیات لایحه بوجه ۹۹ در گفت‌وگو با «وطن امروز»

صفحه ۳

«وطن امروز» به بهانه طرح بانکداری، مدل اصلاح نظام بانکداری در کشورهای دیگر را بررسی کرد

نظارت بانکی عقب افتاده

صفحه ۳

«وطن امروز» از معادله چندمجهولی نرخ کرایه در تهران گزارش می‌دهد

طرح شهرداری برای گرانی کرایه‌ها

رئیس کمیسیون عمران شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «وطن امروز»: لایحه افزایش نرخ کرایه‌ها در حال ارسال به شورا است

صفحه ۴

گزارش «وطن امروز» درباره جدیدترین گزیننه‌های جایگزینی عبدالمهدی

عراق در خیابان یک طرفه

صفحه ۷

حمله دلقک‌های خارج‌نشین به مدیری و تنابنده به خاطر حضور در تلویزیون

سوختگی از تهران تا واشنگتن

صفحه ۸

خبر

رئیس‌جمهور در جلسه هیات دولت:

مردم خود را برای انتخابات آماده کنند

رئیس‌جمهور گفت: هیچ راهی برای دشمنان و مخالفان ملت ایران جز تسلیم در برابر اراده ملت وجود ندارد و این را با همه وجود لمس می‌کنیم.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، حسن روحانی دیروز چهارشنبه در جلسه هیات دولت اظهار داشت: مشکلاتی که امروز ملت بزرگ ایران با آن مواجه است، دیگران هم کم و بیش با آن مواجه هستند. روحانی ادامه داد: اگر امروز کشور‌های ۵۱ کشور به عمل به همه تعهدات خود ادامه داشته باشند و بخواهند اشتباهات گذشته را جبران کنند، آماده گفت‌وگو هستیم و اینطور نیست که بخواهیم بگویم راه بازگشت وجود ندارد.

این موضوع را در سفر زاین به‌طور واضح بیان کردیم و در این راستا نیز پیشنهادهای هم از سوی زاین و هم از سوی ما ارائه شد که آنها را دنبال می‌کنیم. روحانی اظهار داشت: وقتی ملتی بزرگ در برابر فشارها ایستاده و به‌رغم سختی‌ها و مشکلات ایستادگی می‌کند، موفق خواهد شد. رئیس‌جمهور تأکید کرد: آمار ۹ ماهه کشور در تراز تجاری خارجی مثبت است و این به معنای آن است که صادرات و واردات غیرنفتی کشور متعادل بوده و حتی در برخی زمینه‌ها صادرات بیشتر بوده و امروز تراز تجاری ما مثبت است و این به معنای این است که کوشش همگان است. وی افزود: امروز با کشورهای مختلف شیوه‌های جدیدی را برای تجارت یافته‌ایم

و با کشورهای نظیر هند، مالزی، ترکیه، چین و روسیه گام‌های جدیدی را در تجارت برداشته‌ایم. روحانی ادامه داد: درست است که مردم ما از لحاظ معیشتی دچار مشکلاتی شده‌اند اما نسبت به آنچه دشمنان شایع می‌کنند که ایران دچار مشکل شده است، اینطور نیست که دولت نتواند کشور را اداره کند و نتواند آنچه را مورد نیاز و ضرورت مردم است تأمین کند. روحانی با اشاره به اینکه شرایط کشور در زمینه منابع درآمدی، مصارف، مخارج و تأمین بودجه عمرانی نسبت به سال گذشته بهتر است، گفت: می‌توانیم سال آینده هم شرایط بهتری را داشته باشیم. رئیس‌جمهور اظهار داشت: با تلاش و کوشش عادی ممکن است برخی ارقامی که در بودجه آمده، مقداری درشت جلوه کند اما حتماً با کوشش و تلاش بیشتر امکان دستیابی به آن وجود دارد و این وابسته به تلاش همه‌جانبه است و همه باید فعالیت کنیم تا به نقطه مطلوب برسیم. رئیس‌جمهور ضمن ابراز امیدواری از اینکه با تلاش مسؤولان، رضایت مردم بیشتر از گذشته شود، به انتخابات پیش رو یادهمین دوره و مجلس شورای اسلامی اشاره کرد و گفت: مردم باید خود را برای برگزاری انتخاباتی پرشور و حضور پای صندوق آرا آماده کنند.

ادامه در صفحه ۲

گزارش گروه اقتصادی: بر اساس آخرین باینیه FATF، ۴

مورد از ۹ مورد «اقدامات مقابله‌ای» در حوزه بانکداری و انتقال پول برای ایران در حال اجرایی شدن است اما با توجه به اینکه کشورمان در شرایط تحریم‌های بانکی ثانویه است، عملاً این اقدامات مقابله‌ای و همچنین ۵ مورد دیگر، هیچ تأثیری روی نقل‌وانتقالات بانکی ایران نمی‌گذارد، زیرا آنچه برای موسسات مالی خارجی اهمیت دارد، بیش از FATF، تحریم‌های ثانویه است.

گفتنی است بند اول اقدامات مقابله‌ای FATF که می‌توان گفت اصلی‌ترین آنها هم هست، مبنی بر شناسایی هویت مشتری به صورت تشدید شده، از پایان سال ۹۵ برای ایران فعال شده است.

گروه ویژه اقدام مالی (FATF) از فوریه ۲۰۰۹ کشورمان را به بهانه عدم کارآمدی در رژیم مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در لیست اقدامات مقابله‌ای خود قرار داد. کشورهایی در این لیست قرار می‌گیرند که از دیدگاه FATF خطر بالای پولشویی و تأمین مالی تروریسم در نظام بانکی آنها وجود دارد و باید علیه آنها اقدامات متقابل موثر انجام شود. این در حالی بود که همکاری ایران با FATF از سال ۱۳۸۶ (۲۰۰۷) آغاز شده و در این سال، قانون مبارزه با پولشویی در مجلس به تصویب رسیده بود. تصویب قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم در ایران هم یکی دیگر از درخواست‌های این گروه از ایران بود که اواسط بهمن‌ماه ۹۴ در مجلس تصویب شد. پس از برطرف نشدن مشکلات بانکی کشورمان در نتیجه اجرایی شدن برجام در اواخر دی‌ماه ۹۴، برخی مسؤولان دولتی علت عدم همکاری بانک‌های خارجی با ایران را قرار داشتن نام کشورمان در لیست اقدام مقابله‌ای FATF اعلام کردند.

بر مبنای همین تحلیل و با هدف برطرف شدن موانع همکاری بانک‌های خارجی با ایران در شرایط پسارجام، ایران از اواخر سال ۹۴ روابط خود با این نهاد بین‌المللی را گسترش داد و «برنامه اقدام» پیشنهادی FATF را با تعهد سطح بالای سیاسی توسط وزیر وقت امور اقتصادی و دارایی (علی طیب‌نیا) پذیرفت. این تعهد از نسوی طیب‌نیا، به صورت غیرقانونی و بدون اجازه و اطلاع مجلس شورای اسلامی داده شد. در نتیجه، گروه ویژه اقدام مالی (FATF) در ۲۴ ژوئن ۲۰۱۶ (اوایل تیرماه ۹۵) با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد ایران به مدت ۱۲ ماه از لیست اقدام مقابله‌ای تعلیق شده است. به دلیل کارکرد مفاد برنامه اقدام FATF در راستای افزایش اثرگذاری تحریم‌ها، بحث و جدل‌های فراوانی پیرامون اجرایی کامل برنامه اقدام FATF پیوسته تصویب کنوانسیون‌های پارامو و CFT در کشور انجام شد. به دلیل ضرب‌الاجل FATF به ایران برای تصویب این دو کنوانسیون، در روزهای اخیر جامیان تلاش گسترده رسانه‌ای را برای پیشبرد لایح استعماری FATF در وقت اضافه آغاز کرده‌اند. در ادامه هم مهم‌ترین اتفاقات و نکات پیرامون تعامل ایران و FATF در روزهای اخیر پرداخته خواهد شد.

ابزارهای فشار FATF چیست؟

گروه ویژه اقدام مالی (FATF) ذیل درخواست

«وطن امروز» وضعیت نقل و انتقالات پولی در ۲ حالت تصویب یا عدم تصویب CFT و پارامو را بررسی می‌کند

هیاهوی FATF برای هیچ!

شماره ۱۹ خود که به نام کشورهای با ریسک بالاست ۹ ابزار فشار به کشورهایی که از نگاه آنها به قواعد پایدار نبوده‌اند در نظر گرفته که با نام لیست اقدامات مقابله‌ای شناخته می‌شود. در حال حاضر ۴ مورد از این موارد برای ایران اجرایی شده است. بر این اساس FATF پس از اتمام نشست اخیر خود در روز جمعه ۲۶ مهرماه (۱۸ اکتبر) بیانیه‌ای صادر کرد که مهم‌ترین تهدیدهای اجرایی‌شده علیه ایران در بند چهارم این بیانیه آمده است. در این بند به اجرای بند H از اقدامات نه‌گانه مقابله‌ای اشاره شده است. FATF در بیانیه خود از اعضا و باقی کشورهای درخواست کرده بود با اجرای بند H از اقدامات مقابله‌ای، نظارت‌های موردی بر شاخه‌ها و شعب موسسات مالی ایرانی مستقر در خارج از کشور را افزایش دهند.

FATF در ادامه بند چهارم بیانیه خود، اجرای بندهای B و I از اقدامات مقابله‌ای را اعلام می‌کند. این نهاد در بیانیه قبلی خود ایران را تهدید کرده بود در صورت عدم تصویب و اجرای کنوانسیون‌های پارامو و CFT مطابق با استانداردهای FATF، از کشورها خواهد خواست ۲ بند مذکور را علیه ایران فعال کنند و در بند چهارم بیانیه جدید، این دو بند فعال شده است.

در بند B از اقدامات نه‌گانه مقابله‌ای، FATF از کشورها می‌خواهد به صورت موردی و سیستماتیک، مکانیزم‌هایی برای گزارش‌دهی از تراکنش‌های مالی ایجاد کنند و در بند I از کشورها می‌خواهد حسابرسی‌ها و بازرسی‌های خارجی درباره گروه‌های مرتبط با شعب و شاخه‌های خارجی مستقر در ایران را افزایش دهند. درباره فعال شدن

بند B و I از اقدامات مقابله‌ای، باید گفت اگر شرایط ایران عادی و غیرتحریمی بود، قاعدتاً اعمال نظارت‌ها، ایجاد مکانیزم‌های گزارش‌دهی و افزایش بازرسی‌ها سبب کندی و سختی در تعاملات بانکی بازرسی‌ها برای ایران نمی‌معنا بوده و در حال حاضر نیز به‌صورت شدیدتری در حال اعمال است و در نتیجه اثر عینی بر تعاملات بانکی کشور نخواهد داشت. دلیل شدیدتر بودن نظارت و بازرسی تحریمی از نظارت و بازرسی مربوط به FATF، جرائم سنگینی است که بانک‌ها به دلیل نقض تحریم‌ها به نظام مالی آمریکا پرداخت کرده‌اند.

عدم تعلیق ایران از FATF و فعال بودن بند EDD در ۳ سال گذشته و در طول دوران اجرای برنامه اقدام، ایران هیچ‌گاه از لیست اقدامات مقابله‌ای تعلیق

مشکلات معیشتی مردم است. ثلثا بر اساس قسمت ۲ پاراگراف «الف» بند یک ماده ۶ کنوانسیون پارامو، کشورهای عضو باید با اتخاذ تدابیر قانونی، هرگونه مخفی کردن یا کتمان ماهیت، مبدأ، محل، ترتیبات، جابه‌جایی، مالکیت یا حقوق واقعی متعلق به اموالی را که عواید حاصل از جرم هستند، تخلف محسوب کنند و بر اساس بند یک ماده ۱۱ این کنوانسیون، باید افرادی را که این جرائم را مرتکب می‌شوند، مجازات کنند! با شفاف شدن ذی‌نفع نهایی و به دلیل متوقف خواهد شد. طبیعتاً با کاهش فروش نفت و درآمد‌های حاصل از آن، شاهد تورم و اختلال در واردات کالاهای مورد نیاز به کشور خواهیم شد که تأثیر مستقیمی بر افزایش مشکلات معیشتی مردم دارد. ثلثا بر اساس بند ۲ ماده ۷ کنوانسیون پارامو، کشور ملزم به گزارش انتقال مبالغ بزرگ پول نقد و اوراق بهادار می‌شود. راه انتقال ارز به کشور نیز بسته خواهد شد و با بالا رفتن قیمت ارز، شاهد گرانی شدید کالاهای وارداتی خواهیم بود که تأثیر مستقیم بر معیشت مردم خواهد گذاشت.

FATF و خودتحریمی اجرای کامل استانداردهای FATF توسط ایران منجر به انزوای مالی می‌شود و زمینه تشدید خودتحریمی را فراهم می‌کند. به عبارت دقیق‌تر بندهای ۲۱ و ۳۱ «برنامه اقدام FATF» با موضوع «شناسایی و اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به ذی‌نفع واقعی»، تهدیدکننده جدی امنیت ملی هستند، چرا که زمینه لازم برای اجرای موفقیت‌آمیز تحریم‌های ثانویه بانکی آمریکا در خاک کشورمان توسط نظام بانکی ایران را فراهم می‌کنند. با توجه به اینکه کارکرد FATF هوشمندسازی تحریم‌های آمریکاست، اجرای استانداردهای FATF باعث شفافیت نظام بانکی ایران برای FATF واقع این اقدام مانجر به «تقطعه‌زنی تحریم‌ها» و افزایش اثرگذاری تحریم‌ها خواهد شد که عین «خودتحریمی» است.

تحریم‌ها یا استانداردهای FATF: کدام یک برای بانک‌های خارجی مهم است؟ حامیان FATF اصرار دارند استانداردهای نهاد بین‌الدولی FATF را تعهدات بین‌المللی و تحریم‌های ثانویه بانکی آمریکا را اقدامات یکجانبه و زورمندانه دولت این کشور عنوان کنند اما لازم است بررسی شود بانک‌های کشورهای مختلف در تعامل با ایران چقدر خود را به قوانین تحریمی آمریکا و چقدر به استانداردهای FATF ملزم می‌دانند؟ برای پاسخ به این سوال می‌توان میزان جریمه‌هایی

را که بانک‌ها بابت موضوع پولشویی و نقض تحریم شده‌اند یا یکدیگر مقایسه کرد. جریمه‌هایی که بانک‌ها بابت عدم رعایت مسائل تحریمی متقبل شده‌اند، بسیار بیشتر از جریمه‌هایی است که به دلیل مبارزه غیرموثر با پولشویی داشته‌اند. بنابراین خاصیت بازدارندگی جریمه‌های تحریمی نسبت می‌شود بانک‌ها اهتمام بیشتری به مسائل تحریمی داشته باشند. در سال‌های اخیر بیشترین جریمه‌ای که ۵ بانک مهم در جهان به دلیل پولشویی پرداخت کرده‌اند، بین ۲ عدد ۴ میلیون دلار و ۶۲۹ میلیون دلار است. اما بیشترین جریمه‌ای که ۵ بانک مهم در جهان به دلیل نقض تحریم‌های آمریکا پرداخت کرده‌اند، بین ۲ عدد ۱/۹ میلیارد و ۸/۹ میلیارد دلار است. بنابراین جریم بانک‌های جهان در زمینه تحریم‌های آمریکا با رقم‌های میلیارد دلار تعیین اما جریم این بانک‌ها در زمینه پولشویی و عدم رعایت استانداردهای FATF با رقم‌های میلیون دلار تعیین شده است و این مقایسه نشان می‌دهد هراس بانک‌های خارجی از تحریم‌های آمریکا بشدت بیشتر از هراس آنها از FATF است. بعد از حدود ۳ سال از اجرای برنامه اقدام FATF و تعلیق ایران از لیست اقدامات مقابله‌ای، وضعیت واقعی ما در عرصه اقتصادی و همکاری بانکی، علی‌القاعده باید بهتر می‌شد اما مشاهده می‌کنیم بانک‌های چین و ترکیه و صرافی‌های امارات که قبلاً با ما همکاری می‌کردند، امروز همکاری خود را با ما محدود کرده‌اند. بنابراین لزوماً همکاری با FATF منجر به بهتر شدن وضعیت همکاری بانک‌های خارجی نمی‌شود و مساله اصلی عدم همکاری بانک‌های خارجی با ایران، لیست سیاه گروه ویژه اقدام مالی نیست، بلکه ساختار تحریم‌های فراسرزمینی آمریکا و جریمه‌های سنگین این کشور باعث عدم همکاری بانک‌ها با ایران می‌شود.

کارکرد استانداردهای FATF: افزایش اثرگذاری تحریم‌ها رعایت استانداردهای FATF منجر به افزایش اثر تحریم‌هاست. آمریکا برای اثرگذاری بیشتر تحریم‌ها به دنبال شفافیت نظام مالی ایران در عرصه بین‌الملل است. هسته اصلی استانداردهای FATF شفافیت نظام مالی و بانکی کشور برای طرف‌های خارجی است که منجر به افزایش اثرگذاری تحریم‌ها و بستن راه‌های دور زدن تحریم خواهد شد. بررسی توصیه‌های چهل‌گانه گروه ویژه اقدام مالی بخوبی نشان می‌دهد هسته اصلی توصیه‌ها افزایش شفافیت است. برای مثال در توصیه‌های ناظر به شناسایی دقیق مشتری (EDD) یا شناسایی ذی‌نفع واقعی یا در توصیه شماره ۴۰ مشاهده می‌شود که این نهاد از کشورها می‌خواهد اختیارات قانونی لازم را به «واحدهای اطلاعات مالی (FIU)» خود بدهند تا بدون محدودیت و به طور گسترده با هم‌تایان خارجی خود تبادل مؤثر اطلاعات داشته باشند. این بخش از توصیه‌های گروه ویژه اقدام مالی که ناظر به همکاری اطلاعاتی با سایر کشورهاست به ما نشان می‌دهد شفافیت نظام بانکی که مدنظر FATF است نه برای حاکمیت داخلی، بلکه برای نظام بین‌الملل ایجاد می‌شود. به عبارت دیگر FATF به دنبال ایجاد شفافیت عمیق برای نظام بین‌الملل است.